

LUCY MAUD MONTGOMERY

A watercolor illustration of a young girl with short, reddish-brown hair, seen from the back. She is wearing a light blue sweater. Her hair is adorned with several bright yellow and orange flowers. The background is a soft, painterly wash of yellow, orange, and purple, suggesting a field of wildflowers. The overall style is gentle and artistic.

*Citáty
Blythovcov*

LUCY MAUD MONTGOMERY

Citáty Blythovcov

www.mojaklasika.sk

Lucy Maud Montgomery

Citáty Blythovcov

Prvé vydanie

Translation © Beáta Mihalkovičová 2025

Cover design and illustration © Jana Krištofik Lepejová 2025

Modra 2025

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováná ani šírená v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek prostriedkami bez predchádzajúceho písomného súhlasu prekladateľky.

ISBN 978-80-570-6601-9

Prvá časť tejto knihy sa odohráva pred
prvou svetovou vojnou.

Druhá časť po nej.

PRVÁ ČASŤ

Vo svojich románoch *Dúhové údolie* a *Rilla z Ingleside* spomínam báseň *Píšťalkár*,* ktorú údajne napísal a publikoval Walter Blythe predtým, ako zahynul v prvej svetovej vojne. V čase, keď oba romány vyšli, tá báseň v skutočnosti neexistovala, veľa ľudí mi však písalo a pýtalo sa, kde ju nájdú. Vznikla síce len nedávno, no zdá sa, že dnes je ešte aktuálnejšia než v predchádzajúcom období.

Píšťalkár

Raz dolu Glenom píšťalkár blúdil...

Od dverí k dverám deti zaklínal.

*Lúbeznou hudbou omámil ľudí,
znela im ako horská bystrina.*

*Odišli za ním, chlapci premilí,
nadarmo im ich blízki bránili.*

Jedného dňa príde prízrak znova

po mladých synov listu javora!

*Od dverí k dverám nás všetkých zvolá
a mnohých čaká obeť priskorá...*

*Pôjdeme! Nech domov z každej strany
koruna slobody ďalej chráni.*

* Hlavná postava zo stredovekej legendy o neznámom mužovi, ktorý hrou na dlhej stredovekej píšťale odlákal z mesta najprv všetky potkany, a keď mu obyvatelia za to nezaplatili, aj deti. Príbeh sa viaže k roku 1284, keď sa z nemeckého mesta Hameln záhadne naraz stratilo 130 detí. U nás má táto legenda názov *Potkaniar*, v západných literatúrach je pomenovaná po píšťale s magickou mocou, *Píšťalkár*. Montgomeryová vychádzala zo spracovania legendy, ktoré podal Robert Browning v diele *The Pied Piper of Hamelin*, 1842, vnímala ho prenikavo práve v súvislosti s tými odlákanými deťmi a v posledných dielach ho použila ako zlovestný symbol blížiacej sa vojny.

Zopár bláznov a svätec

„Budete bývať u Dlhého Aleca?!“ od úžasu zvolal pán Sheldon.

Starý pastor metodistickej kongregácie v Mowbray Narrows a nový pastor sa zhovárali v malej kostolnej učebni. Starý pastor sa chystal do dôchodku a na nového hľadel láskavo. Láskavo a dosť smutne. Tento chlapec sa tak veľmi podobal na muža, akým bol on pred štyridsiatimi rokmi: mladý, zapálený, plný nádeje, energie a vznešených cieľov. A aj dobre vyzeral. Pán Sheldon sa v duchu mimovoľne usmial a hádal, či je Curtis Burns zasnúbený. Pravdepodobne áno. Väčšina mladých pastorov je zasnúbená. Ak nie je, aj v Mowbray Narrows sa nájdu rozochvené dievčenské srdcia. A sotva im to možno zazlievať.

Privítanie sa uskutočnilo popoludní a po ňom nasledovala večera v suteréne. Curtis Burns sa stretol s väčšinou svojich zverencov a potriasol si s nimi rukou. Cítil sa pri tom trochu zmätene a rozpačito, takže bol veľmi rád, keď sa potom ocitol v kostolnej triede s oknami zatienenými popínavými výhonkami so starým pánom Sheldonom, jeho predchodcom, priam svätcom, ktorý sa rozhodol na zvyšok života presťahovať do Glenu St. Mary, susednej obce. Ľudia vraveli, že to preto, lebo sa nedokáže zaobísť bez doktora Gilberta Blytha z Ingleside. Niektorí starší metodisti to hovorili pobúrene. Vždy boli presvedčení o tom, že mal stáť na strane metodistického doktora v Lowbridgei.

„Máte tu dobrý kostol a lojálnych ľudí, pán Burns,“ povedal pán Sheldon. „Dúfam, že vaše duchovné pôsobenie medzi nimi bude šťastné a požehnané.“

Curtis Burns sa usmial. Keď sa usmial, na lícach sa mu objavili jamky, vďaka ktorým pôsobil ako nezodpovedný chlapec. Pán Sheldon na okamih zapochyboval. Nedokázal si spomenúť na žiadneho pastora s jamkami v lícach, dokonca ani na presby-

teriánskeho. Patrí sa to? No Curtis Burns mu odpovedal s náležitou ostýchavosťou a skromnosťou:

„Som si istý, že ak to tak nebude, bude to len moja chyba, pán Sheldon. Cítim, že mi chýbajú skúsenosti. Môžem vás občas požiadať o radu a pomoc?“

„Veľmi rád vám pomôžem vo všetkom, čo bude v mojich silách,“ odvetil pán Sheldon a jeho pochybnosti sa rozplynuli. „A pokiaľ ide o rady, dostane sa vám ich celá kopa. Jednu mám hneď poruke. Ak budete potrebovať doktora, zakaždým pošlite po metodistického. Ja som si za priateľstvo s doktorom Blythom odniesol svoje. A nastahujte sa na faru – nie do podnájmu.“

Curtis žalostne pokrútil hlavou.

„Nemôžem, pán Sheldon, nie okamžite. Nemám ani cent... a musím vrátiť peniaze, čo som si požičal. Musím počkať, kým splatím dlhy a našetrím si dosť peňazí, aby som si mohol najat' gazdinú.“

Takže na manželstvo nepomýšľal.

„Ó, dobre, samozrejme, keď nemôžete, nemôžete. No urobte to čo najskôr. Pre pastora neexistuje lepšie miesto než jeho vlastný domov. Fara v Mowbray Narrows je síce stará, ale je to veľmi dobrý dom. Pre mňa to bol veľmi šťastný domov – spočiatku –, kým pred dvoma rokmi nezomrela moja drahá manželka. Odvtedy som sa cítil osamelo. Nebyť môjho priateľstva s Blythovcami... Ibaže to priveľa ľudí neschvaľovalo, lebo Blythovci sú presbyteriáni. No aj vy budete mať u pani Richardsovej dobrý podnájom. Budete sa tam cítiť ako v bavlne.“

„Pani Richardsová ma, nanešťastie, nakoniec nemôže ubytovať. Musí ísť do nemocnice na veľmi ťažkú operáciu. Budem bývať u pána Fielda, Dlhého Aleca, myslím, že tak ho prezývajú. V Mowbray Narrows máte čudné prezývky. Už som ich zopár počul.“

Vtedy pán Sheldon väčšmi než ohromeným tónom zvolal:

„U Dlhého Aleca?!“

„Áno, prehovoril som jeho a jeho sestru, aby ma prijali aspoň na pár týždňov, a sľúbil som, že sa budem slušne správať. Mám šťastie. Okrem fary je to jediný dom blízko kostola. Dalo mi veľa práce, kým som ich presvedčil.“

„Ale... u Dlhého Aleca!“ znovu zvolal pán Sheldon.

Curtisovi zišlo na um, že úžas pána Sheldona je mimoriadne zvláštny. A rovnaký úžas zaznel aj v hlase doktora Blytha, keď mu to povedal.

Prečo by nemal bývať u Dlhého Aleca?

Dlhý Alec vyzeral ako nanajvýš úctyhodný a veľmi atraktívny, pomerne mladý muž s pekne krojenými orlímí črtami a mäkkými, zasnenými sivými očami. A jeho sestra – ľúbezné, počerné stvorenie s piskľavým hlasom – pôsobila unavene. Tvár mala hnedú ako orech, hnedé vlasy a oči a šarlátovočervené pery. Zo všetkých dievčat, ktoré sa ako kvety v ten deň zhľukovali v suteréne kostola a hádzali po peknom mladom pastorevi obdivnými pohľadmi, si nepamätal žiadne, ale akosi si zapamätal Luciu Fieldovú.

„Prečo nie u Dlhého Aleca?“ spýtal sa.

A spomenul si, že nielen doktorovi Blythovi, ale aj zopár ďalším ľuďom to vyrazilo dych, keď povedal, že musel zmeniť ubytovanie. Prečo? Prečo? Dlhý Alec patrila medzi správcov. Musí byť teda úctyhodný.

Pán Sheldon sa zatváril rozpačito.

„Ó, asi je to v poriadku. Len... Nečakal by som, že si vezmú podnájomníka. Lucia má aj tak plné ruky práce. Možno ste počuli, že u nich býva invalidná sesternica.“

„Áno. Doktor Blythe ju spomenul. A zastavil som sa tam, aby som ju videl. Toľká tragédia! Taká ľúbezná, krásna žena!“

„Veru krásna žena,“ zareagoval pán Sheldon dôrazne. „Je to úžasná žena, jedna z najmocnejších v Mowbray Narrows, pokiaľ ide o dobrý vplyv. Volajú ju anjelom strážnym celého okolia. Povieť vám, pán Burns, Alice Harperová má pri všetkej svojej bezmocnosti ohromujúci vplyv aj zo svojej postele. Ani vám neviem dostatočne opísať, čo pre mňa počas mojej pastorskej služby tu znamenala. A všetci ostatní pastori vám povedia to isté. Jej neobyčajný život sa stal inšpiráciou. Dievčatá z kongregácie ju zbožňujú. Viete o tom, že už osem rokov učí v triede dospievajúcich dievčat? Po úvodných cvičeniach tu, v nedeľnej škole, idú do jej izby. Vstupuje im do životov... chodia za ňou so všetkými svojimi problémami a dilemami. Vrávi sa, že dohodla viac sobášov než pani Blythová, a *to* už o niečom vypovedá. A výhradne vďaka nej sa tunajšia cirkev nerozsypala, keď sa diakon North

rozzúr il preto, že Lucia Fieldová raz zahrala posvätné husľové sólo na dobročinnom koncerte. Alice si dala diakona zavolať a rozhovorom ho priviedla k rozumu. Neskôr mi ten rozhovor dôverne prerozprávala so svojím nenapodobiteľným zmyslom pre humor. Stálo to za to! Keby ju ten diakon počul! Priam srší vtipom. Podchvíľou síce neopísateľne trpí, no nikto od nej nikdy nepočul ani jedinu sťažnosť.“

„Vždy bola taká?“

„Ach, nie. Pred desiatimi rokmi spadla z vôdra* v stodole. Hľadala tam vajcia alebo čosi podobné. Celé hodiny bola v bezvedomí... a odvtedy je od pása nadol ochrnutá.“

„Dostala dobrú lekársku starostlivosť?“

„Tú najlepšiu. Winthrop Field, otec Dlhého Aleca, vodil špecialistov odšťavaliť. Nedokázali jej pomôcť. Je to dcéra Winthropovej sestry. Otec a matka jej umreli, keď bola ešte bábätko... Jej otec bol šikovný darebák a zomrel ako pijan, ako jeho otec pred ním... Fieldovci ju vychovali. Pred tou nehodou to bolo útle, pekné, plaché dievča, ktoré sa radšej držalo bokom a len zriedka chodievalo s ostatnou mládežou. Nevie, či jej život u uja bol úplne ľahký. No svoju bezmocnosť nesie ťažko. Dokonca sa nedokáže v posteli ani otočiť na druhý bok, pán Burns. A cíti, že je pre Aleca a Luciu bremenom. Sú k nej veľmi dobrí, to som si istý, no zdraví mladí ľudia tomu nemôžu celkom rozumieť. Winthrop Field zomrel pred siedmimi rokmi a jeho manželka o rok neskôr. Vtedy sa Lucia vzdala práce v Charlottetowne – učila na strednej škole – a vrátila sa domov, aby sa starala Alecovi o dom a ošetrovala Alice, ktorá by nezniesla, aby ju ošetroval niekto cudzí, chuderka.“

„Musí to byť pre Luciu veľmi ťažké,“ skonštatoval Curtis.

„Pravdaže. Je to dobré dievča, myslím... totiž, Blythovci si myslia, že sa jej nikto nevyrovná. A aj Alec je v mnohých ohľadoch dobrý chlapík. Hoci možno trochu tvrdohlavý. Čosi som začul o tom, že je zasnúbený s Ednou Pollockovou. Viem, že im pani doktorová Blythová drží palce, ale k ničomu to nepovedie. Nuž, je to pekná stará usadlosť, Fieldovci majú najlepšiu farmu

* Vôdor je povala v stodole zvyčajne len pod časťou strechy, kde sa cez štvorcový otvor vykladá slama alebo seno a pod. Aj u nás sa stávalo, že tadiaľ niekto prepadol z pomerne veľkej výšky.

v Mowbray Narrows a Lucia je tá najlepšia gazdiná. Dúfam, že sa tam budete cítiť dobre, ale...

Pán Sheldon náhle zmlkol a vstal.

„Pán Sheldon, čo ste chceli povedať tým *ale*?“ spýtal sa Curtis rozhodne. „Aj ostatní sa zatvárali rovnako s tým *ale*, najmä doktor Blythe, no nedopovedali to. Chcem tomu porozumieť. Nemám rád záhady.“

„Tak potom by ste nemali bývať u Dlhého Aleca,“ odvetil pán Sheldon sucho.

„Prečo nie? Hádam sa k rodine na farme v Mowbray Narrows neviaže žiadna tajomná záhada?“

„Asi by som vám to mal povedať. Hoci by som bol radšej, keby ste sa na to spýtali doktora Blytha. Zakaždým sa pritom musím cítiť ako blázon. Ako vravíte, obyčajná farma v Mowbray Narrows by nemala byť priestorom na nevyriešenú záhadu. A predsa je to tak. Pán Burns, na starej fieldovskej usadlosti je čosi veľmi čudné. Obyvatelia Mowbray Narrows vám povedia, o čo ide: straší tam.“

„Straší?!“ Curtis sa neubránil smiechu. „Pán Sheldon, to mi hovoríte vy?“

„Kedysi som aj ja vyslovil slovo *straší* týmto tónom,“ odvetil pán Sheldon trochu ostro. Ani ako svätec nemal rád, keď sa mu vysmievali chlapi, čo práve skončili vysokú školu. „Po tom, čo som tam strávil jednu noc, som zmenil tón.“

„Vážne neveríte na duchov, však, pán Sheldon?“

V duchu si Curtis pomyslel, že ten starý muž asi zdetinštieva.

„Pravdaže nie. Totiž, neverím, že čudné veci, čo sa tam dejú posledných päť či šesť rokov, sú niečo nadprirodzené alebo spôsobené nadprirodzenými silami. Lenže tie veci sa *dejú*, o tom niet pochyb, a spomeňte si na Johna Wesleyho...“

„Aké veci?“

Pán Sheldon zakašľal.

* John Wesley (1703 – 1791), anglický teológ a evanjelizátor, zakladateľ metodistickej cirkvi, ktorá sa odčlenila od anglikánskej. Z metodistickej cirkvi sa neskôr oddelili presbyteriáni, v Kanade sa však na začiatku 20. storočia znovu zlúčili. Na fare jeho otca v Epworthe, kde sa narodil a vyrastal, sa krátky čas ozývali záhadné hlasy, búchanie a klopanie, ktorých svedkami sa stali všetci členovia rodiny. „Strašidlo Wesleyovcov“ sa stalo najznámejším strašidlom 18. storočia.

„Ja... Ja... Niektoré z nich znejú smiešne, keď sa sformulujú do slov. No ich súhrnný účinok nie je smiešny, prinajmenšom pre tých, čo bývajú v tom dome a nedokážu ich vysvetliť – *nedokážu*, pán Burns. Izby sa prevracajú hore nohami... na povale vŕzga kolíska – a žiadna kolíska tam nie je... hrajú husle – hoci v dome nenájdete žiadne husle, okrem Luciiných, ktoré má vždy zamknuté vo svojej izbe... ľudí v posteli oblieva studená voda... sťahujú sa im šaty... na povale sa ozývajú prenikavé výkriky... z prázdnych izieb počuť hlasy mŕtvych... na dlážke sa nachádzajú krvavé stopy... po streche stodoly videli kráčať bielu postavu. Ó, len sa smejte, pán Burns, tiež som sa smial. A smial som sa aj vtedy, keď som sa dopyčul, že všetky vajcia, na ktorých vlani na jar sedeli kvočky, boli natvrdo uvarené.“

„Zdá sa, že to strašidlo u Fieldovcov má zmysel pre humor,“ prisvedčil Curtis.

„No veru to nebolo na smiech, keď Dlhému Alecovi minulú jeseň zhorela šopa s novým žacím strojom. Keby vietor nefúkal z východu, ale zo západu, padli by všetky domy. Strhlo sa to samo od seba. Už celé týždne sa k tej šope nikto ani nepriblížil.“

„Viete, pán Sheldon, keby mi toto povedal niekto iný než vy...“

„Neverili by ste. Nezazlievam vám to. No spýtajte sa doktora Blytha. Ani ja by som tým historkám neveril, keby som tam nestrávil noc.“

„A niečo ste... Čo sa stalo?“

„Nuž, počul som kolíska, po celú noc mi z povaly vŕzgala nad hlavou. O polnoci zazvonil zvonček na obed. Počul som diabolský smiech... Nevieť, či vo svojej izbe alebo mimo nej. Znel tak, že som takmer omdlel od hrôzy... priznávam, pán Burns, nebol to ľudský smiech. A tesne pred svitaním na dlážku povypadával všetok riad z jedného sekretára a porozbíjal sa. Navyše...“ Pánovi Sheldonovi aj napriek jeho vôli myklo kútikmi jemných starých úst, „... kaša, ktorú na raňajky uvarili večer predtým, bola doslova samá soľ.“

„Niekto si z vás vystrelil.“

„Pravdaže, tiež som bol o tom presvedčený rovnako ako vy. Lenže kto niekto? A ako to, že sa ten niekto nedá pri tom prichytiť? Hádam si len nemyslíte, že to robia Dlhý Alec a Lucia?“

„Dejú sa tieto predstavenia každú noc?“

„Ó, nie. Občas prejdú aj týždne bez nich. A keď sa prídu ľudia na ne pozrieť, zvyčajne sa nič nestane. Dokonca tam – s veľkou nechúťou – strávili jednu noc doktor Blythe a doktor Parker. V dome bolo ticho ako v hrobe. No po krátkej prestávke sa tam dejú priam orgie. Mesačné noci sú zvyčajne – hoci nie vždy – tiché.“

„Slečna Fieldová potrebuje pomoc. Kto ešte býva v dome okrem nej, jej brata a slečny Harperovej?“

„Spravidla dvaja ľudia. Jock MacCree, slabomyselný chlapík, ktorý u Fieldovcov býva už tridsať rokov. Už musí mať skoro päťdesiat a vždy bol tichý a slušný. A Julia Marshová, mladá slúžka. Je to také ťažkopádne, zachmúrené stvorenie, jedna z Marshovcov z Upper Glenu.“

„Slaboduchý... a pravdepodobne nepriateľsky naladené dievča. Myslím, že vášho ducha nebude také ťažké odhaliť, pán Sheldon.“

„Také jednoduché to nie je, pán Burns. Samozrejme, že ich hneď podozrievali. Tie čudné veci sa však dejú aj vtedy, keď je Jock s vami v izbe. Priznávam, že Julia si nikdy nezamyká dvere a nepridá sa k tým, čo dávajú pozor. No deje sa to aj vo chvíľach, keď je preč.“

„Počuli ste ich niekedy smiať sa?“

„Áno. Jock sa pochabo chichoce. A Julia krochká. Neverím, že niekto z nich dokáže vydať zvuk, aký som počul. A ani doktor Blythe. Ľudia z Mowbray Narrows si spočiatku mysleli, že je to Jock. A teraz už veria, že ide o ducha... Naozaj tomu veria, dokonca aj tí, čo to nepriznajú.“

„A majú nejaký dôvod domnievať sa, že v tom dome straší?“

„Nuž, to je smutný príbeh. Pred Juliou tam pracovala Juliina sestra Anna Marshová. V Mowbray Narrows sa výpomoc hľadá ťažko, pán Curtis. A Lucia, pravdaže, potrebuje pomoc, nemôže sama pracovať na hospodárstve a ešte sa aj starať o Alice. Anna Marshová mala nemanželské dieťa. Malo asi tri roky a brávala ho k Fieldovcom so sebou. Bolo to pekné stvorenie, všetci ho mali radi. Jedného dňa ho našli utopené v cisterne v stodole. Jock ju vraj zabudol zakryť vekom. Zdalo sa, že Anna to prijala chladne... nerobila okolo toho rozruch, dokonca ani neplakala. Tak som to počul. Ľudia vraveli: Ó, tá je rada, že sa ho zbavila!

Nedobrá fajta, títo Marshovci! Škoda, že si Lucia Fieldová nenašla lepšiu pomoc. Možno keby lepšie platili... a tak ďalej. No dva týždne po tom, čo pochovali dieťa, sa Anna obesila na povale.“

Curtis zhrozene vykrikol.

„Počul som, že im doktor Blythe radil, aby na ňu dávali pozor. No tak vidíte, tie historky o duchovi predsa len majú priam veľkolepý základ. Vraví sa, že to je skutočný dôvod, prečo sa Edna Pollocková nechce vydať za Dlhého Aleca. Pollockovci sú dobre zabezpečení a Edna je múdre, schopné dievča, no spoločensky a mentálne o čosi nižšie než Fieldovci. Chce, aby Alec usadlosť predal a presťahoval sa. Trvá na tom, že na tom mieste spočíva kliatba. Nuž, pokiaľ ide o to, v jedno ráno sa našiel odkaz, písaný krvou – napísaný nesprávne so zlým hláskovaním – Anna Marshová bola negramotná – s textom: *Ak sa v tomto dome narodí dieťa, budú prekliate*. Doktor Blythe poprel, že to môže byť Annin odkaz, ale... To máte tak: Alec usadlosť nepredá, aj keby našiel kupca, o čom sa dá pochybovať. Patrí jeho rodine od roku 1770 a on tvrdí, že sa odtiaľ nedá vyhnúť nejakými strašidlami. Tieto čudné javy sa začali objavovať niekoľko týždňov po Anninej smrti. Na povale vŕzgala kolíska – *tedy* tam bola kolíska. Odniesli ju preč, no to vŕzganie pokračovalo aj ďalej. Ach, už sme vyskúšali všetko, aby sme tú záhadu odhalili. Susedia dávali pozor noc čo noc. Občas sa nič nedialo. Občas sa dialo, ale nevedeli povedať, prečo sa to deje. Pred tromi rokmi sa Julia zatála a odišla od nich, vraj o nej ľudia klebetia a ona nechce, aby na ňu ukazovali prstom. Lucia prijala Min Deaconovú z Upper Glenu. Min tam zostala tri týždne – je to bystré, schopné dievča – a odišla odtiaľ, lebo ju prebudila ľadová ruka na tvári, hoci si pred tým, ako išla do postele, zamkla dvere. Potom si vzali Maggie Eldonovú, dievča bez nervov. Mala nádherné čierne vlasy a bola na ne veľmi pyšná. Nikdy by si ich nedala ostrihať. *Ju* netrápili ľadové ruky, čudný smiech ani strašidelná kolíska. Pobudla tam päť týždňov. No keď sa v jedno ráno zobudila, zistila, že jej krásny čierny vrkoč v noci ktosi odstrihol. Nuž, to bolo na Maggie priveľa. Jej mladý muž neschvaľoval krátke účesy. Ľudia vám povedia, že Anna Marshová mala veľmi riedke vlasy a žiarlila na všetkých, čo ich mali pekné. Potom Lucia prehovorila Juliu, aby sa vrátila,

a tá je odvtedy u nich. Osobne mám pocit, že Julia s tým nemá nič spoločné, a doktor Blythe so mnou súhlasí. Niekedy sa s ním o tom porozprávajte... Je to veľmi inteligentný muž, hoci je presbyterián.“

„Ak s tým Julia nemá nič spoločné, kto teda?“

„Ó, pán Burns, na toto nemáme odpoveď. A... ktovie, čo vedia urobiť sily zla? Znovu vám pripomínam faru v Epworthe. Podľa mňa *tamojšiu* záhadu nikto nikdy nevysvetlil. A predsa si myslím, že diabol, či dokonca zlomyseľný duch by sotva vyprázdnil tucet fliaš malinového octu a naplnil ich červeným atramentom, soľou a vodou.“

Pán Sheldon sa napriek svojej vôli zasmial. Curtis sa nesmial, zamračil sa.

„To je neznesiteľné, že sa tie veci dejú už päť rokov a páchať sa im nikto neuniká. Slečna Fieldová musí mať hrozný život.“

„Lucia to berie chladne. Poniektorým sa zdá, že až príliš chladne. Samozrejme, aj v Mowbray Narrows sa nájdu zlomyseľníci rovnako ako inde a niektorí z nich naznačujú, že to robí ona. Len by ste to radšej nemali hovoriť pani doktorovej Blythovej. Je to blízka Luciina priateľka. Ja som ju, pravdaže, ani na okamih nepodozrieval.“

„To som si myslel. Odhliadnuc od jej osobnosti, aký by na to mala dôvod?“

„Zabrániť sobášu Dlhého Aleca s Ednou Pollockovou. Lucia Ednu nikdy nemala osobitne rada. A pre fieldovskú hrdosť by mohlo byť ťažké prehltnúť zväzok s nejakým Pollockom. A okrem toho Lucia hrá na husliach.“

„Nikdy by som neuveril, že slečna Fieldová je niečoho takého schopná.“

„Nie. Veď ani ja nie. A čo by so mnou napriek môjmu veku urobila pani Blythová, keby som jej niečo také naznačil, to si ani nechcem predstaviť. O slečne Fieldovej toho v skutočnosti veľa neviem. Nezúčastňuje sa na cirkevných aktivitách, nuž, asi ani nemôže. Pochybnosti je však ťažké potlačiť. Už som odhalil a vyvrátil veľa lží, pán Burns, no niektoré pochybnosti ma premožli. Lucia je zdržanlivá osôbka... Veru sa mi zdá, že pani Blythová je jej jediná dôverná priateľka... Ja som možno pristarý na to, aby som sa s ňou bližšie zoznámil. Nuž, povedal som vám všetko, čo o tej záhode viem. Niet pochyb, že vám niektorí

povedia aj viac. Ak si dovedy, čo sa pani Richardsová zotaví, poradíte so strašidlami u Dlhého Aleca, niet dôvodu, prečo by ste sa tam nemali cítiť pohodlne. Viem, že sa Alice poteší, keď tam budete. Jej tá záhada robí starosti. Obáva sa, že sa ich pre ňu ľudia stránia, a to je viac-menej pravda. A ona má tak rada spoločnosť, chudá dievča. A navyše je z tých čudných udalostí nervózna. Dúfam, že som neznervóznil aj ja vás.“

„Nie, zaujali ste ma. Verím, že to má pomerne jednoduché vysvetlenie.“

„A ste presvedčený, že sa to všetko strašne preháňa. Nuž, ja nepreháňam, tým by som vás ani nezaťažoval, to moji klebetní farníci. Veru, tuším sa to *naozaj* veľmi preháňa. Za päť rokov príbehy narastú do obrovských rozmerov a my, vidiečania, obľubujeme štavnaté drámy. Dvakrát dva sú štyri, a to je nuda, ale ak dvakrát dva je päť, už je to vzrušujúce, ako vraví pani Blythová. Aj môj chladnokrvný diakon, starý Malcolm Dinwoodie, tam raz v noci počul rozprávať Winthropa Fielda roky po tom, čo ho pochovali. Nikto, kto niekedy začul osobitý hlas Winthropa Fielda, by si ho nepomýlil, ani ten trochu nervózny chichot, ktorým zakaždým skončil svoju reč.“

„No ja som si myslel, že tam má *chodievat* duch Anny Marshovej?“

„Nuž, aj jej hlas tam počuli. Už o tom viac nebudem hovoriť! Ešte si pomyslite, že som slabomyselný idiot. Možno sa nebudete cítiť tak sebaisto, keď v tom dome strávite nejaký čas. Alebo si to strašidlo bude ctiť rúcho a bude sa správať slušne, kým tam budete. A možno dokonca odhalíte pravdu.“

„Pán Sheldon je svätec a lepší muž a pastor, než ja kedy budem,“ dumal Curtis, keď kráčal krížom cez cestu do svojho podnájmu. „A predsa ten starký verí, že u Dlhého Aleca straší, to nemohol zakryť ani napriek tomu malinovému octu. Nuž, prišiel čas popasovať sa s tými strašidlami. Veru sa o tom *porozprávam* s doktorom Blythom. A dvakrát dva *sú* štyri.“

Obzrel sa za seba na svoj kostolík, tichú, starú, sivú budovu medzi prepadnutými hrobmi a machom porastenými náhrobnými pomníkmi pod ostrým, striebristým nebom neskorého večera. Za ním stála fara, pekný, bacuľatý, starý dom, postavený v čase, keď bol kameň lacnejší než drevo či tehly. Pôsobila osa-

melo a žalostne. Presne oproti cez cestu ležala „stará usadlosť Fieldovcov“. Rozľahlý, pomerne nízky dom s množstvom vchodov zvláštne pripomínal materinskú starú sliepku, ktorej spod hrude a krídel vykúkajú kuriatka. Strechu mal pozoruhodne členenú arkierovými oknami. Okno v izbe hlavnej budovy v pravom uhle susedilo s ďalším oknom v trakte budovy do tvaru písmena L, a obe boli tak blízko, že si ľudia cez ne mohli potriasť rukou. Čosi na tomto architektonickom triku sa Curtisovi páčilo. Dodával streche individualitu. Okolo domu rástli obrovské smreký a láskyplne nad ním rozťahovali konáre. Celá usadlosť vyžarovala osobitú atmosféru, čaro a inšpiráciu. Ako by povedala Curtisova stará teta:

„Za ňou stojí *rodina*.“

Striešky nad vstupnými dverami obrastal pavinič. Hrčovité jablone, z ktorých sa ozýval tichý, nežný spev vtákov, sa sklánali nad záhonmi staromódnych rastlín: húštinou bielej voňavej komonice, kobercom mäty a paliny, sirôtok, zemolezu a ružových ruží. K predným dverám viedol starý, machom porastený chodník, obrúbený ulitami lastúrnikov. Vzadu stáli krásne stodoly a za nimi sa vo večernom chlade rozkladali pastviny, posiate duchmi púpav. Výnosná, priateľská stará usadlosť. Niet na nej nič strašidelné. Pán Sheldon je síce svätec, ale už je veľmi starý. Starí ľudia ľahko hocičomu uveria.

Curtis Burns býval na starej farme Fieldovcov päť týždňov a nič sa nedialo, s výnimkou toho, že sa až po uši zaľúbil do Lucie Fieldovej. A ani netušil, že sa to stalo. Nevedel to nikto okrem pani doktorovej Blythovej a možno Alice Harperovej, ktorá svojimi priezračnými, krásnymi očami vídala veci pre iných neviditeľné.

Alice s Curtisom sa stali dôvernými priateľmi. Podobne ako všetkých ostatných ho striedavo trápil nevýslovný obdiv k jej odvahe a oduševnenosti a prenikavá ľútosť nad jej utrpením a bezmocnosťou. Napriek chudej, vráskavej tvári pôsobila zvláštne mlado, čiastočne vďaka krátkym zlatistým vlasom, ktoré všetci obdivovali, a sčasti vďaka výrazu veľkých očí, za ktorými akoby sa vždy ukrýval smiech, hoci sa nesmiala. Mala ľúbezný úsmev s iskrou nezbednosti, najmä keď jej Curtis povedal vtip. Curtis

vedel rozprávať vtipy azda lepšie, než sa na pastora patrilo, ako si mysleli niektorí členovia jeho farnosti v Mowbray Narrows, no aj tak Alice každý deň priniesol nový.

Alice sa nikdy nestážovala, hoci sa vyskytli dni, keď ju neustále sužovali neznesiteľné bolesti a zniesla pri sebe iba Aleca a Luciu. Pre srdcovú slabosť nemohla užívať lieky, preto sa jej nedalo veľmi pomôcť, ale pri záchvatoch nesmela byť sama.

V takých dňoch bol Curtis odkázaný len na nežnú láskavosť Julie Marshovej, ktorá mu síce servírovala jedlo, ako sa patrí, ale nemohol ju vystáť. Bola to dosť pekná osoba, hoci jej červenkastú tvár hyzdilo zlovestné materské znamienko: tmavočervený pás krížom cez jedno líce. Mala malé jantárovohnedé oči, nádherné, neskrotné hnedočervené vlasy a pohybovala sa pôvabne a hebkoko ako mačka za súmraku. Bola mimoriadne zhovorčivá, s výnimkou dní, keď ju pochytila zlá nálada a vstúpil do nej tichý čert. Vtedy z nej človek nedostal ani slovo, len sa mračila a zazerala ako hrom do duba.

Zdalo sa, že Lucii neprekáža jej náladovosť. Tá brala všetko, čo sa jej ušlo, s ľúbezným, nerušeným pokojom. No Curtis ju cítil v celom dome. V takých chvíľach považoval Juliu za záhadnú, neľudskú bytosť, schopnú všetkého. Občas bol presvedčený o tom, že práve ona stojí za tým strašením, a inokedy si bol istý, že to je Jock MacCree. Jeho tam potreboval ešte menej než Juliu a nechápal, ako Lucia a Dlhý Alec môžu mať radi takého čudáka.

Jock mal päťdesiat a v istom zmysle vyzeral na sto. Mal upreté, vodnaté sivé oči, riedke čierne vlasy a čudne vystrčenú peru na vyziabnutej popolavej tvári. Tá pera mu dodávala nezvyčajne odpudivý profil. Jednotlivé časti odevu si vždy obliekol všelijako strakato – podľa vlastnej voľby, nie z nevyhnutnosti či na príkaz Dlhého Aleca – a väčšinu času strávil prenášaním jedla a starostlivosťou o Alecove nespočetné prasce. Tými prascami zarábal Dlhému Alecovi peniaze, no pokiaľ išlo o inú prácu, v ničom sa naňho nedalo spoľahnúť.

Keď bol sám, pozoruhodne pekným, čistým hlasom s osobitým zafarbením si spieval staré škótske piesne. Takže Jock má hudobné nadanie, zaznamenal Curtis a spomenul si na tie husle. Nikdy však nepočul, že by Jock aj vedel na nich hrať.

Jock hovoril vysokým, detským hlasom a z času na čas sa mu v tvári bez výrazu zjavil záblesk zlomyseľnosti, najmä keď ho oslovila Julia, ktorú neznášal. Keď sa však usmial, čo sa stávalo zriedka, pôsobil neuveriteľne rafinovane. Od počiatku prejavoval pastorovi v čiernej reverende úctu a čo najväčšími sa mu pratal z cesty, hoci Curtis ho v snahe vyriešiť záhadu toho bydliska skôr vyhľadával.

Tomu tajomstvu však neprikladal veľkú váhu. Doktor Blythe o ňom nechcel hovoriť a spomienkam pána Sheldona veľmi neveril. Od jeho príchodu bolo všetko normálne a prirodzené, s výnimkou jednej noci, keď pridlho sedel pri svojom arkierovom okne a čítal. Zrazu ho prepadol nezvyčajný, naliehavý pocit, že ho niekto pozoruje, niekto nepriateľsky naladený. Pripísal to však svojim nervom. Viac sa to nezopakovalo. A raz, keď v noci vstal, aby privrel okno, lebo sa zdvihol vietor, náhodou zaletel pohľadom na mesačným svetom zaliatu faru oproti a na okamih sa mu zazdalo, že niekto pozerá von oknom z pracovne. Na druhý deň prezrel faru a po žiadnom narušiteľovi nenašiel ani stopy. Dvere boli zamknuté a okná bezpečne zatvorené. Kľúč vlastnil iba on a pán Sheldon, ktorý mal ešte vždy na fare väčšinu kníh, hoci už býval v podnájme u pani Knappovej v Glene St. Mary. A on by navyše nešiel na faru tak neskoro v noci. Curtis teda usúdil, že ho pomýlila nejaká hra mesačného svetla a tieňov stromov.

Páchatel tých strašidelných trikov očividne vedel, kedy je najmúdrejšie zostať v skrýši. Stály nájomník, mladý a... nuž... prefikáný, je niečo celkom iné než dočasný hosť, starý muž či ospalý, poverčivý sused. Toto si Curtis myslel vo svojej mladíckej samolúbosti a zámerne sa prinútil nemyslieť na doktorov. Naozaj ho mrzelo, že sa nič nedeje. Chcel dostať šancu porátať sa so strašidlami.

Ani Lucia, ani Dlhý Alec o svojich „mátohách“ nikdy nehovorili, preto na nich nenalieval. No dôkladne to prebral s Alice, ktorá ich spomenula, keď ju vo svoj prvý večer prišiel pozrieť.

„Takže vy sa nebojíte našich mátoh? Veď ich máme plnú povalu,“ zažartovala, keď mu podávala ruku.

Curtis si všimol, že sa Lucia, ktorá práve skončila polhodinovú masáž Alicinho chrbta a pliec, čo potrebovala každý večer, náhle silno začervenala. Ten rumenec jej svedčal, menil ju na krásavicu.

„Chcela by si ešte niečo, Alice?“ spýtala sa tichým hlasom. „Nie, drahá. Cítim sa veľmi dobre. Bež a oddýchni si. Viem, že si unavená. A naozaj sa chcem dôkladne zoznámiť so svojim novým pastorom.“

Lucia odišla ešte vždy s červenou tvárou. Očividne nemala rada, keď sa o tých duchoch hovorilo. Curtis ju pozoroval a náhle pocítil akýsi záchvev pri srdci. Chcel ju upokojiť, pomôcť jej, zotrieť jej tú vyčerpanú trpezlivosť z peknej hnedej tváričky, vyvolať na nej úsmev, rozosmiať ju.

„Obávam sa, že tie vaše mátohy neberiem veľmi vážne, slečna Harperová,“ odvetil skôr, než Lucia zmizla z dosluchu.

„Ach, ste taký milý a mladý,“ zareagovala Alice. „V živote som nepoznala iného než starého pastora. Viete, toto nie je práve ten najžiadanejší kút sveta. Sem zvyčajne posielajú len opotrebovaných pastorov. Nechápem, ako mohli poslať vás. Mladých mám rada. Takže vy neveríte na našich rodinných duchov?“

„Nemôžem veriť všetkému, čo som počul, slečna Harperová. Je to príliš absurdné.“

„A predsa je to pravda, totiž, väčšina z toho. Tým, že sa to povie, to neprestane existovať. A sú aj veci, o ktorých ešte nikto nepočul. Pán Burns, môžeme sa o tom otvorene porozprávať? Ešte som o tom s nikým nemohla otvorene hovoriť. Lucia a Alec od prírody neznesú, keď sa o tom hovorí, pána Sheldona to znervózňuje a cudzím človek o takých veciach nehovorí, prinajmenšom ja nie. Raz som sa pokúsila otvoriť to pred doktorom Blythom, tomu dokonale dôverujem, ale on sa o tom odmietol rozprávať. Keď som počula, že u nás budete niekoľko týždňov bývať, potešila som sa. Pán Burns, nemôžem sa ubrániť nádeji, že vy tú záhadu rozlúštite, najmä kvôli Lucii a Alecovi. Lebo im to ničí život. Už to je dosť zlé, že majú na krku mňa, no duchovia a darebáctva plus ja, to je naozaj priveľa. Krčia sa pri tom od poníženia... Veď viete, že ak má rodina duchov, považuje sa to za pohanu.“

„A čo si o tej veci myslíte vy, slečna Harperová?“

„Ó, predpokladám, že to robí Jock... alebo on spolu s Juliou, hoci nikto nechápe, ako a prečo. Mali by ste vedieť, že Jock nie je ani spolovice taký hlupák, ako vyzerá. Doktor Blythe vraví, že má oveľa viac rozumu než veľa iných mužov, ktorých

pokladajú za múdрых. A kedysi sa nad ránom zvykol zakrádať po dome. Ujo Winthrop ho často prichytil. Vtedy však neurobil nič iné, iba sa tak motal, aspoň sme nič nezvyčajné nezistili.“

„Ako sa sem vôbec dostal?“

„Jeho otec, Dave MacCree, tu pred mnohými rokmi pracoval ako najatý pomocník. Raz zachránil život Henrymu Kildarovi, keď ho napadol čierny žrebec uja Winthropa.“

„Henry Kildare?“ Ďalšia komplikácia. A je možné, že sa Alice zľahka červená?

„Chlapec, čo tu pracoval. Už pred mnohými rokmi odišiel na západ. Ten o tom nič nevie...“ Tentoraz si bol Curtis tým rumencom istý. Možno ide o nejaký detský románik. „Ujo Winthrop bol taký vďačný, že Jockov otec zabránil toľkému nešťastiu, že keď Dave o rok nato umieral – bol to vdovec bez príbuzných –, ujo Winthrop mu sľúbil, že tu Jock zostane navždy. Keď prišiel rad na Luciu a Aleca, sľúbili to tiež. My Fieldovci sme veľmi lojálni k rodine, pán Burns, podporujeme sa navzájom a pevne uchováваме rodinné tradície. Jock sa stal súčasťou našich dlhodobých zvykov. Nevravím, že si to neodrobí.“

„Mohla by to byť Julia Marshová?“

„Neverím, že by bola Julia niečoho takého schopná. Stáva sa to, aj keď je preč. Jediný raz som ju podozrievala, keď zmizli peniaze z cirkevnej večere v noci po tom, čo ich Alec priniesol domov. Bol pokladníkom rady. Zo stola mu zmizlo sto dolárov. Jock by ich nevzal. Nevie, na čo sú peniaze. Počula som, že sa po celý ten rok marshovskému gangu len tak sypali nové šaty. Samotná Julia prišla v oslnivom purpurovom hodvábe. Tvrdili, že im na západe umrel strýko a zanechal im dedičstvo. To však bolo jediný raz, čo sa stratili peniaze.“

„Som si istý, že to bola Julia, slečna Harperová.“

„Aj ja si to myslím, pán Burns. Hádám vám niekto netvrdil, že to robí Lucia?“

„Nuž, pán Sheldon mi povedal, že to ľudia naznačovali.“

„Pán Sheldon?! Prečo by vám to hovoril? Je to surová, zlomyseľná lož,“ zvolala Alice rozrušene, takmer až príliš rozrušene. Akoby sa snažila presvedčiť rovnako seba ako jeho, pomyslel si Curtis. „Lucia by niečoho takého nebola schopná! Nikdy! Absolútne by to nedokázala! Nikto to dieťa nepozná tak dobre

ako ja, pán Burns. Je taká milá... Trpezlivá! Typická... typická *Fieldová*. Len si predstavte, čo ju muselo stáť, keď opustila svoj život a prácu v meste a zahrabala sa v Mowbray Narrows! Keď si pomyslím, že to urobila kvôli mne, idem zošalieť. Pán Burns, ani na okamih neverte, že Lucia robí tie čudné veci, čo sa tu dejú, nech vám pán Sheldon alebo doktor Blythe... Ó, áno, aj on má podozrenie...”

„Samozrejme, že tomu neverím. A doktor Blythe mi nikdy nič také nenaznačil, veď aj pán Sheldon mi povedal len to, čo hovoria ľudia. Lenže ak to nie je Jock ani Julia, kto potom?“

„To je otázka. Raz mi zišlo na um... No to bolo také fantastické... také neuveriteľné... Nedokázala som to ani vysloviť. Naznačila som to doktorovi Blythovi a on ma tak usadil! Doktor Blythe *vie* človeka usadiť, keď chce, to mi môžete veriť.“

„Stalo sa niečo v poslednom čase?“

„Nuž, zvonil nám telefón o polnoci a o tretej nad ránom každú noc po celý týždeň. A myslím, že Alec našiel ďalšiu kliatbu – napísanú krvou – a napísanú odzadu, takže sa dala prečítať len so zrkadlom. Silnou stránkou toho nášho ducha sú kliatby, pán Burns. Táto bola mimoriadne neslušná. Nájdete ju tamto v malej zásuvke v stole. Vypýtala som ju od Lucie, práve ona ju našla. Chcela som vám ju ukázať aj doktorovi Blythovi. Áno, to je ona, priložte si ju k vreckovému zrkadielku.“

„*Nebo a peklo rozdrví vaše šťastie. Očiernia vás v očiach tých, čo ľúbite. Váš život čaká ztratenie a váš dom bude vydaný napospas osudu!* Hm, ten duch nemá veľký cit pre písomný prejav,“ povedal Curtis pri pohľade na kus papiera s modrými linajkami, na ktorom boli tie slová naškrabané.

„Nie, to teda nemá. Všimli ste si, ako napísal ztratenie? No aj tak by to podľa mňa bolo nad Jockove sily, ba dokonca aj nad Juliine. Potiaľ súhlasím s pánom Sheldonom a doktorom Blythom. Väčšmi sa na neho podobá ten petrolej, čo niekto predvčerom v noci nalial do vychladnutého kuracieho vývaru v komore. A aj jemný humor rozliateho džbána sirupu po celom koberci v obývačke. Chuderku Luciu to stálo celý deň tvrdej roboty, kým ho vyčistila. Pravdaže, to mohla byť Julia. Neznáša chuderku Luciu, lebo je tu paňou domu.“

„Veď páchatel' takéhoto žartíka sa musí dať prichytiť.“

„Keby sme vedeli, kedy sa to chystá... Ó, áno. Každú noc však nemôžeme byť na stráži. A keď niekto dáva pozor, zvyčajne sa nič nedeje.“

„To dokazuje, že to musí byť niekto z domu. Človek zvonku by nevedel, že niekto stráži.“

„V takom klebetnom prostredí, ako je Mowbray Narrows, to nedokazuje vôbec nič. A predsa, pán Burns, kolíska vŕzgala a husle čudne hrali na povale po celú noc pred dvoma týždňami, keď bola Julia preč a Jock s Alecom v maštali ošetrovali chorú kravu. Nerozdelili sa ani na minútu. Keď som to povedala doktorovi Blythovi, len pokrčil plecami.“

„Doktora Blytha citujete dosť často. A čo pani Blythová?“

„Doktor k nám často chodíeva porozprávať sa s Alecom. Pani Blythovú tak dobre nepoznám. Niektorí ju nemajú radi, no z toho mála, čo som ju videla, ju považujem za veľmi očarujúcu ženu.“

„Je pravda, že tu bolo počuť hlasy... údajne mŕtvych ľudí?“

„Áno.“ Alice sa zachvela. „Nestáva sa to často, ale stalo sa. Nerada o tom hovorím.“

„No aj tak to potrebujem počuť, ak mám nejako pomôcť vyriešiť tú záhadu.“

„Dobre teda. Raz v noci som počula, ako ujo Winthrop za mojimi dverami vraví: Alice, nepotrebuješ nič? Robia všetko, čo chceš? Zvykol to hovoriť, keď žil. A to veľmi ticho, aby ma nevyrušoval, ak náhodou spím. Samozrejme, že to nemohol byť jeho hlas, niekto ho napodobňoval. Vidíte,“ dodala rozmarne, „náš duch je extrémne všestranný. Keby držal jednu líniu... Ibaže tajomno a lotroviny dokopy tvoria kombináciu, ktorú je ťažké rozlúsknuť.“

„Čo dokazuje, že sú do toho zapojení viacerí ľudia.“

„Aj ja som to zvykla tvrdiť, ale... To nič, nechajme to. Lucia vraví, že tie kliatby Aleca znepokojujú. V poslednom čase nemá pevné nervy, všetko mu na ne útočí. A tu sa ich objavilo toľko! Väčšinou verše z Biblie. Naše strašidlá poznajú svoju Bibliu, pán Burns, čo je ďalší dôkaz v neprospech teórie, že to robia Jock a Julia.“

„Takéto prenasledovanie je neprípustné! Niekto musí vašu rodinu hlboko nenávidieť.“

„V Mowbray Narrows? Ó, nie. A všetci sme si na to zvykli, viac či menej. Prinajmenšom Lucia a Alec si zvykli alebo sa tak tvária. Ani mne to veľmi neprekážalo, kým minulú jeseň nevzbĺkla šopa. Priznávam, že to ma zdrvilo. Odvtedy ma prenasleduje obava, že bude nasledovať dom... a ja v ňom zamknutá.“

„Zamknutá?“

„Nuž, áno. Chcem, aby mi Lucia na noc zamykala dvere, hoci ona to neznáša. Nedokázala by som zaspáť, po celú noc mám čujný spánok, len nad ránom poriadne zaspím. Keby som nemala zamknuté dvere, vôbec by som nezaspala. Len nebesá vedia, čo sa zakráda po dome.“

„A len nebesá vedia, čomu dokážu zabrániť zamknuté dvere. Ak máme veriť historkám Min Deaconovej a Maggie Eldonovej.“

„Ó, ja neverím, že mali Min a Maggie naozaj zamknuté dvere, keď sa im to prihodilo. Pravdaže, mysleli si, že sú zamknuté. No museli na to zabudnúť. V každom prípade som si istá, že ja ich mám zamknuté vždy.“

„Podľa mňa to nie je múdre, slečna Harperová. Naozaj.“

„Ó, tie dvere sú staré, tenké a ľahko sa dajú vyvaliť, keby to bolo naozaj potrebné. Dobre, teraz už o tom viac nehovorme. Chcela by som však, aby ste mali oči otvorené – obrazne – u všetkých – všetkých, a uvidíme, čo sa nám spoločne podarí zistiť. A dovoľíte mi, aby som vám pomáhala v práci v cirkvi, nakoľko len dokážem, však? Pán Sheldon mi to dovoľil, hoci som nikdy nemala pocit, že to naozaj chce.“

„Vašej pomoci a radám sa poteším, slečna Harperová. A môžete mi veriť, že pán Sheldon vysoko ocenil váš vplyv a prácu.“

„Nuž, kým som tu, chcem vykonať, čo môžem. Už v týchto dňoch môžem vyhasnúť. Puť! Ako keď sviečka zabliká a zhasne. Srdce prestane poslúchať. A teraz sa netrápte tým, aby ste hľadali taktnú odpoveď, pán Burns...“

„Nehľadal som,“ namietal Curtis, možno nie celkom pravdivo. „No doktor istotne...“

„Doktor Blythe vraví, že môjmu srdcu nič nie je, to sú vraj len nervy, a iní doktori hovoria pravý opak. Ja však *viem* svoje. A hľadím smrti do tváre pridlho na to, aby som sa jej bála. Len počas dlhých hodín nespavosti od nej trochu bočím, hoci mi

život nič neprináša. Mám pocit, že som sa dala oklamať. Nuž, môj osud je napokon ľahší než osud stoviek iných ľudí.“

„Slečna Harperová, istotne sa vám nedá pomôcť?“

„Absolútne. Viete, ujo Winthrop sa nespoliehal len na názor doktora Blytha. Zavolať sem tucet špecialistov. Naposledy tu bol doktor Clifford z Halifaxu. Poznáte ho? Keď mi ani ten nevedel pomôcť, jednoducho som povedala ujovi Winthropovi, že už nechcem doktorov. Nechcela som, aby márnili peniaze, keď si to nemôžu dovoliť, veď to bolo, akoby ich hodili do ohňa. Tak vidíte, aspoň v tomto prípade sa názor doktora Blytha naplno potvrdil.“

„Veď každý deň vynájdu niečo nové...“

„Nič, čo by mi pomohlo. Ó, nie som na tom tak zle ako stovky iných. Všetci sú ku mne dobrí... A nahováram si, že ani ja nie som celkom nepotrebná. Veľké bolesti mávam približne len raz do týždňa. Tak to už nechajme tak, pán Burns. Väčšmi ma zaujíma práca v cirkvi a vaša úspešná služba tu. Chcem, aby sa vám tu darilo.“

„Aj ja to chcem,“ zasmial sa Curtis, hoci sa mu vôbec nežiadalo smiať.

„Nesmiete byť príliš dobrý,“ povedala Alice vážne, no s nezbednými iskrami v očiach. „Pána Sheldona nikdy nič nevyviedlo z miery a až škandalózne sa nechal vodiť za nos.“

„Takí sú všetci svätci,“ odvetil Curtis.

„Úbohý starec, len neochotne odchádzal do dôchodku, ale už bol naozaj najvyšší čas. Cirkev nikdy nevie, čo so starými mužmi. Od manželkinej smrti to už nie je on. Hlboko ho zasiahla. Veď ľudia si po celý rok po jej smrti mysleli, že prichádza o rozum. Robil a hovoril veľmi čudné veci, a neskôr si ich očividne nepamätal. A prepadla ho hrozná nenávisť k Alecovi: vraj nie je pravoverný, ale to všetko prešlo. Stiahli by ste mi, prosím, roletu a ubrali svetla? Ďakujem. Dnes vanie v stromoch nádherný vánok! A nesvieti mesiac. Nemám rada svit mesiaca. Zakaždým mi pripomenie to, na čo chcem zabudnúť. Dobrú noc. Nech sa vám nesníva o strašidlách, ani nech žiadne neuvidíte.“

Curtisovi sa o strašidlách ani nesnívalo, ani žiadne nevidel, hoci dlho ležal s otvorenými očami a premýšľal o tragédii, ktorá ho privítala na samom prahu jeho duchovnej služby v Mowbray

Narrows, tichom Mowbray Narrows so zdanlivo jednoduchými obyvateľmi.

Trochu ho sklamalo, že nič nezvyčajné nevidel a nepočul. No ako bežali týždne, takmer zabudol na to, že býva v dome, kde údajne straší. Usilovne sa zoznamoval so svojimi zverencami a organizoval prácu cirkvi, ktorú starý pán Sheldon nepochybne nechal spustnúť. Pomoc Alice Harperovej pri tom považoval za neoceniteľnú. Bez nej by sa mu nikdy nepodarilo zostaviť spevácky zbor. Uhládzala nevraživosť a zadúšala žiarlivosť. Práve ona upokojila diakona Kirka, keď sa pokúšal zabrániť chlapcom založiť si skautský oddiel, práve ona utišila Curtisa, keď ho ten zásah rozčúlil a roztrpčil.

„Dokonca ani pán Sheldon to neschválil,“ zvolal trpko.

„Starí ľudia zvyčajne neprijímajú nové myšlienky,“ chlácholila ho, „a pán Kirk vás nesmie rozčuľovať. Veď sa ako hlupáček už narodil. Susan Bakerová by vám to mohla potvrdiť. Je to dobrý muž a bol by celkom milý, keby nebol úplne presvedčený, že je jeho kresťanskou povinnosťou byť neustále neznášanlivý a trochu nešťastný.“

„Rád by som bol rovnako tolerantný ako vy, slečna Harperová. Pri vás sa musím zahanbiť.“

„Tolerancii ma naučila tvrdá škola. Nebola som vždy tolerantná, ale diakon Kirk bol smiešny, keby ste ho len počuli.“

A tak diakona napodobnila, až Curtis zavýjal od smiechu. Alice sa nad svojím úspechom usmiala. Curtis si zvykol preberať s ňou všetky svoje problémy. Niektorí ľudia vraveli, že sa to pánovi Sheldonovi nepáči. Urobil si z nej akýsi idol a uctieval ju ako Madonu v svätostánku.

Aj ona však mala slabé stránky. Musela vedieť o všetkom, čo sa dialo v dome, cirkvi i komunite. Zraňovalo ju, že je zo všetkého vylúčená. Curtis si pomyslel, že to je pravdepodobne dôvod, prečo ju veľmi nezaujímal doktor Blythe a jeho manželka, ktorých všetci ostatní v Glene St. Mary a Mowbray Narrows mali veľmi radi.

Curtis jej rozprával o všetkých svojich aktivitách a zistil, že je akosi čudne žiarlivá na jeho drobné tajomstvá. Musela dokonca vedieť aj to, čo jedol, ak večeral u niekoho iného. A priam dychtila po detailoch zo všetkých sobášov.

„Svadby sú veľmi zaujímavé,“ vyhlásila, „dokonca aj svadby tých, čo nepoznám.“

Rada s ním preberala jeho kázne, keď si ich pripravoval, a prejavovala až detinskú radosť, ak tu a tam kázal z textov, ktoré vybrala.

Curtis bol veľmi šťastný. Mal rád svoju prácu a v podnájme sa mu bývalo veľmi príjemne. Dlhý Alec bol inteligentný, sčítaný chlapík. Príležitostne sa tam zastavil doktor Blythe a viedli spolu dlhé a podnetné rozhovory. Keďže pani Richardsová zomrela v nemocnici, považovalo sa za samozrejmé, že bude bývať u Fieldovcov, dokedy sa mu bude chcieť. Zdalo, že sa s tým obyvateľia Mowbray Narrows zmierili, hoci neschvaľovali, že sa zalúbil do Lucie.

Celá kongregácia vedela, že sa do Lucie zalúbil, ešte skôr, než si to uvedomil on sám. Vedel len, že Luciina mlčanlivosť je rovnako očarujúca ako výrečnosť Dlhého Aleca či Alicine triky s tajnostkárskymi, vtipnými replikami. Videl, že v porovnaní s jej počernou krásou sú tváre ostatných dievčat nemastné-neslané. Cítil, že pohľad na to, ako prechádza po čistých, vznešených starých miestnostiach, ako schádza po ligotavom tmavom schodišti, ako strihá kvety v záhrade, v komore pripravuje šaláty a pečie koláče, na neho účinkuje ako dokonalá melódia, čo mu v duši vyvoláva ozveny, ktoré sa mu čarovne vracali, keď sa pohyboval medzi členmi svojej kongregácie.

Raz sa už takmer dostal na hranicu objavenia vlastného tajomstva, keď jedného dňa priniesla Lucia Alice ružové ruže. Bol tam aj pán Sheldon, ktorý sa práve vrátil z návštevy priateľov v Montreale, kde sa zdržiaval od tej hádky o chlapčenskom skautskom oddiele.

Lucia očividne plakala. A Lucia nepatrila medzi dievčatá, ktoré sa ľahko rozplačú. Curtisa náhle prepadla túžba privinúť si jej hlavu na plece a utíšiť ju. A všetci mu tú túžbu vyčítali z očí. Dokonca za ňou vyšiel z izby, keď bolesť skrivila Alicinu tvár a prerývane zakričala:

„Lucia... vráť sa... prosím, rýchlo! Chytá ma ďalší záchvat!“

Pán Sheldon náhlivo zdupkal. Curtis Luciu nevidel nasledujúcich dvadsaťštyri hodín. Väčšinu toho času strávila v Alicinej zatienenej izbe a márne sa pokúšala utíšiť jej bolesť. A tak Curtis

žil v nevedomosti ešte o čosi dlhšie, hoci pán Sheldon pokrútil hlavou a vyhlásil, že to nebude dobre, nie, to vôbec nebude dobre.

Curtis odpreval pána Sheldona a vracal sa zo záhrady, keď si zrazu všimol, že krásna mladá biela breza, čo sa vynímala medzi smrekmi v kúte, je preč. Bol to Luciin obľúbený strom, len predchádzajúci večer hovorila o tom, ako ju má rada. Ležala na zemi, zvädnuté listy sa na nej ľútostivo chveli.

Dost' rozhorčene sa obrátil na Dlhého Aleca.

„Ten strom bol ešte včera večer v poriadku,“ odvetil Dlhý Alec. „Pán Sheldon ho chválil, aký je krásny, keď sa tu na chvíľu zastavil cestou na stanicu.“

Curtis vyvalil oči.

„Vy ste ho nestáli? Ani ho nedali štáť? Počul som, ako ste povedali, že tie stromy rastú okolo domu nahusto.“

„Sotva by som vytal bielu brezu. Už bola takto, keď sme ráno vstali.“

„Kto ju potom vytal?“

„Asi náš drahý duch,“ odvetil Dlhý Alec trpkou a otočil sa. Alec o tom duchovi nikdy nehovoril.

Curtis zbadal, že ho z verandy svojimi zvláštnymi, drobnými jantárovými očami pozoruje Lucia. Spomenul si, že počul, ako deň predtým požiadala Jocka, aby naostril sekeru, ktorou výlučne štiepali triesky na oheň.

Nasledujúce tri týždne mal veru Curtis o čom premýšľať. Raz v noci ho zobudilo zvonenie telefónu u Fieldovcov. Šadol si v posteli. Na povale nad jeho hlavou zreteľne vŕzgala kolíska. Curtis vstal, prehodil si župan, schmatol baterku, prešiel cez chodbu, otvoril dvere do malého kúta na jej konci a pobral sa hore schodmi na povalu. Kolíska stíchla. Vo svetle baterky videl dlhú, prázdnu a tichú miestnosť, ovešanú kyticami byliniek, vrecami s perím a trochu vyradeného šatstva. Na povale toho nebolo veľa: dve veľké drevené truhlice, kolovrátko a vrecká s vlnou. Potkan by sa tam skryl ľahko, no niečo väčšie sotva. Curtis sa vrátil dole, no keď dorazil na spodok schodišťa, zrazu sa nad ním ozvala čudná hra na husliach. Uvedomil si, že ho nepekne striaslo, no aj tak bežal späť. Nič... nič tam nebolo. Podkrovie bolo nehybné a nevinné ako predtým. No len čo znovu zišiel dole, hudba sa ozvala zas.

V jedálni opäť zazvonil telefón. Curtis ho išiel zdvihnúť. Nikto sa neozval. Nemalo význam volať na ústredňu. Išlo o vidiecku linku s dvadsiatimi prijímateľmi.

Curtis načúval za dverami izby Dlhého Aleca vedľa jedálne. Počul, ako Dlhý Alec dýcha. Po špičkách vyšiel po kuchynskom schodišti k dverám Jockovej izby. Jock chrápal. Prešiel po dome a hore predným schodiskom. Telefón zazvonil znovu. Oproti schodištu mala izbu Alice. Tam nenačúval. Ako zvyčajne sa u nej svietilo a mäkkým, jasným hlasom sa modlila dvadsiaty tretí žalm. O pár krokov ďalej, hneď oproti jeho izbe, bola Juliina. Vrátil sa k svojej izbe, chvíľu zamračene uvažoval a išiel do posteľe.

Len čo to urobil, za jeho dverami sa ozval desivý, výsmešný smiech. Po prvý raz v živote zažil Curtis nechutný strach a zalial ho čudný, lepkavý pot. Spomenul si, čo povedal pán Sheldon: bolo na tom čosi neludské.

Na okamih sa poddal tej hrôze. Potom zaťal zuby, vyskočil z posteľe a prudko rozdrapil dvere.

V obrovskej, prázdnej chodbe sa nenachádzalo vôbec nič. Zdalo sa, akoby sa Juliine pevne zamknuté dvere oproti nemu tvárili víťazoslávne. Dokonca počul, že chrápe.

„Rád by som vedel, či ten smiech niekedy počul doktor Blythe,“ pomyslel si, keď sa neochotne vrátil do posteľe.

Po zvyšok noci nespál a pri raňajkách na neho Lucia utrápene hľadela.

„Niečo... niečo vás v noci rušilo?“ spýtala sa napokon váhavo.

„Veru ma poriadne rušilo,“ odvetil Curtis. „Veľa času som strávil sledením po vašom dome a nehanebným načúvaním – a úplne nadarmo. Nie som o nič múdrejší.“

Lucia sa pokúsila o bezútešný náznak úsmevu.

„Keby to sledenie a načúvanie dokázalo vyriešiť náš problém, dávno by sa tak stalo. Alec a ja sme si tie... tie udalosti už prestali všímať. Teraz ich prespíme, ak sa len nestrhnú niečo alarmujúce. Ja som... dúfala, že to už prestalo, aspoň kým ste u nás vy. Ešte nám to nedoprialo také dlhé obdobie slobody.“

„Dáte mi pri tom pátraní voľnú ruku?“ spýtal sa Curtis.

Nemohlo mu uniknúť, že Lucia viditeľne zaváhala.

„Ó, áno,“ odvetila napokon. „Len... prosím, mne o tom nehovorte. Neznášam, keď sa o tom hovorí. Asi je to od mňa zbabelé

a pochabé. No stala sa z toho príliš bolestivá otázka. Kedysi som sa o tom mohla porozprávať s doktorom a pani Blythovcami, no už to nedokážem. Istotne ste sa s nimi zoznámili. Sú to milí ľudia, však?“

„Pani Blythová sa mi veľmi páči, hoci doktor je asi trochu uštipačný...“

„Len ak s ním chcete hovoriť o našom... našom duchovi. Z nejakého dôvodu som nikdy nepochopila, prečo... tomu... vôbec neverí. Ó, pravdaže, on po tom *pátral*, ale o to sa už pokúsilo veľa ľudí. A nikto nikdy nič nezistil.“

„Rozumiem,“ povedal Curtis, ktorý vôbec ničomu nerozumel. „No ja sa chystám vášho *ducha* pristihnúť, slečna Fieldová. Túto vec treba vyjasniť. V tejto krajine a v tomto storočí je niečo také neprijateľné. Úplne vám zničí život, aj vášmu bratovi, ak tu zostanete.“

„A my tu musíme zostať,“ odvetila Lucia so žalosným úsmevom. „Alec nikdy nebude chcieť ani počuť o tom, že usadlosť predáme. Okrem toho, kto by ju kúpil? Máme to tu tak radi.“

„Je pravda,“ spýtal sa Curtis váhavo, „prepáčte, ak sa pýtam na niečo, na čo by som nemal. Verte mi, nie je to z čírej zvedavosti. Je pravda, že si slečna Pollocková nechce vziať vášho brata práve preto?“

Výraz Luciinej tváre sa trochu zmenil. Šarlátovočervené pery sa jej zľahka pretiahli. Ľudia, čo poznali starého Winthropa Fielda, by povedali, že vyzerá ako jej otec.

„Nemusíte odpovedať, ak tú otázku považujete za dotieravú,“ ospravedlňoval sa Curtis.

„Keby... Nepoznám dôvody slečny Pollockovej. Podľa mňa preto netreba Aleca ľutovať. Pollockovci sú nikto. Jeden Ednin strýko zomrel vo väzení.“

Curtis považoval jej zmysel pre rodinnú hrdosť za pôvabnú. Toto počerné, lúbezné stvorenie bolo veľmi ľudské.

V nasledujúcich týždňoch mal Curtis Burns občas pocit, že zošalie. A podchvíľou sa mu zdalo, že sa všetci navôkol zbláznili. Doktor Blythe odcestoval na nejaký lekársky kongres a pán Sheldon zaľahol so zápalom priedušiek, hoci jeho ošetrovatelka údajne tvrdila, že si to skôr namýšľa. Emma Mowbrayová bola

známa svojou netrpezlivosťou. Tvrдила, že nechcel zostať v posteli, a preto sa mu choroba zhoršila.

Curtis sledil, pátral, nespál a stál na stráži, celé noci strávil v podkroví a nikam sa nedostal. Vedel aj to, že medzi jeho zverencami narastá kritika – vraj by mal zmeniť podnájom alebo sa nastahovať na svoju faru.

Takmer neustále sa niečo dialo, smiešne a hrôzostrašné udalosti sa splietali dokopy. Na dlážke v kuchyni sa našli dva tucty rozbitých vajíec, ktoré boli zbalené na predaj na trhu. V hostovskej izbe boli pohodené zničené celkom nové Luciine šaty. Vzala to pokojne, zdalo sa, že sa jej tie šaty ani nepáčili. Hrali husle a vŕzgala kolíska. A z času na čas celý dom priam posadol diabolský smiech. Párkrát objavili všetok nábytok v miestnostiach na prízemí nahádzaný na kopu v strede izby a vyžiadalo si poriadne dlhý čas, kým ho Lucia dala do poriadku, pretože Julia odmietla mať čokoľvek do činenia s „dielom toho ducha“. Vstupné dvere večer zamkli, no ráno ich našli dokorán otvorené, hoci kľúč mal Dlhý Alec po celú noc pod vankúšom. Niekoľko vyťahol zátku z maselnice v maštali a smotana sa rozliala po dlážke. Posteľ v hostovskej izbe bola rozhádzaná, akoby v nej niekto spal. Prasce a teľatá sa dostali do záhrady a narobili tam hotovú spúšť. Nové tapety v chodbe boli celé postriekané atramentom. Po dome bolo roztratených veľa kliatob. V tom provokatívnom, obyčajnom podkroví sa ozývali hlasy. Nakoniec našli Luciino mačiatko, krásne mláďa perzskej mačky, čo jej Curtis priniesol z Charlottetownu, obesené na zadnej verande. To úbohé teličko sa nevládne hojdalo na drevenom ráme.

„Vedela som, že sa to stane, keď ste mi ho dávali,“ povedala Lucia trpkou. „Pred štyrmi rokmi mi pani Blythová darovala zlaté šteniatko. Našlo sa zaškrtené. Odvtedy som sa neodvážila mať domáceho miláčika. Všetko, čo ľúbim, umrie alebo vezme skazu. Moje biele teličko, môj pes, moja breza a teraz moje mačiatko.“

Na väčšinu svojho pátrania bol Curtis sám. Dlhý Alec vyhlásil, že ho už stopovanie toho strašidla otrávil. Veď to robil celé roky, nakoniec sa tej snahy vzdal. Pokiaľ mu tí duchovia nechajú strechu nad hlavou, aj on ich nechá na pokoji. Raz či dvakrát Curtis do stráženia zapojil pána Sheldona, ktorý sa už uzdravil. Vtedy sa však nič nedialo, iba raz tomu starému

mužovi vypadol z vrecka veľký kľúč, čo sa veľmi podobal na Alecov kľúč od kuchynských dverí. Pán Sheldon ho rýchlo zdvihol a skonštatoval, že to je starý kľúč z dverí fary. Potom sa Curtis pokúsil prehovoriť doktora Blytha, aby s ním držal vigíliu, no doktor to rozhodne odmietol s tvrdením, že tie strašidlá sú na neho príliš bystré.

Nakoniec získal Henryho Kildara.

Spočiatku si Henry veril.

„Do rána budem mať to strašilo pribité na dverách stodoly, pastor,“ chvatal sa.

No len čo Henry začul z podkrovia hlas Winthropa Fielda, od čírej hrôzy kapituloval.

„Ja už mám duchov po krk, pastor. *Mne* už nič nevravte... Dost' dobre poznám hlas starého Winthropa... Pracoval som tu tri roky. Zaručene je to on. Pastor, čo najrýchlejšie by ste sa mali odsťahovať z tohto domu, aj keby ste museli bývať v stane. Verte mi, pridete o zdravie.“

Len čo sa Henry Kildare znovu zjavil v Mowbray Narrows, vyvolalo to senzáciu. Vravelo sa, že si na dreve v Britskej Kolumbii zarobil hotový majetok a vyhlásil, že po zvyšok života bude bývať v miliónárskej štvrti. Peniaze bezpochyby rozhadzoval dosť ľahko. Býval síce u bratranca, no veľa času trávil u Fieldovcov. Mali ho tam radi. Išlo o veľkého, drsného, srdečného muža, nie síce príliš kultivovaného, ale mimoriadne pekného, štedrého chválenkára. Alice nikdy neunavili jeho historky zo západného pobrežia. Pre ňu, toľké roky uväznenú medzi štyrmi stenami, to bolo, akoby mohla slobodne zažiť úžasné dobrodružstvá a nebezpečenstvá. Lenže ani Henry, ktorý udatne čelil nekonečnému severnému tichu, zime a hrôzam, sa nedokázal postaviť proti fieldovským strašidlám. Energicky odmietol zostať v dome aj ďalšiu noc.

„Pastor, tento dom je plný čertov, o tom niet pochyb. Tá Anna Marshová neleží vo svojom hrobe. Nech sa doktor Blythe smeje, koľko chce, ale ona sa nikdy *nevedela* správať. A starého Winthropa ťahá so sebou. Alec by mal ten dom radšej predať, ak ho niekto kúpi. Ja by som ho nebral. Keby som len mohol Alice... a Luciu odtiaľto dostať. Jednej noci ich tu zadrhne ako mačatá...“

Curtisa to nanajvýš rozčuľovalo. Zdalo sa rovnako vylúčené, že to všetko robí niekto z domu, ako to, že to mohlo byť dielo niekoho zvonku. Občas sa cítil taký domotaný a dobehnutý, až ho prepadlo pokušenie veriť, že v tom dome naozaj straší. Ak to tak nie je, niekto si z neho robí blázna. Akýkoľvek záver bol pre neho neprijateľný. Platila tichá dohoda, že o tých udalostiach sa nehovorí s nikým mimo domu, s výnimkou doktora Blytha a pána Sheldona. S rozhovormi s tým prvým nikdy nebol spokojný a s pánom Sheldonom, ktorý trávil veľa času s knihami na fare, občas aj hlboko do noci, len málo. No všetky rozhovory, dohady, skúmanie ho priviedli len tam, kde začínal. Iba sa ubezpečil, že pán Sheldon s poukazovaním na faru v Epworthe naozaj *verí* na duchov a doktor Blythe z nejakého nezistiteľného dôvodu hľadá na celú záležitosť ako na vtip. Len nebesá vedeli prečo.

U Curtisa sa vyvinula nespavosť a nemohol spať dokonca ani vtedy, keď bolo v dome ticho. Stratil zápal pre svoju prácu, úplne ho to posadlo. Doktor Blythe i pán Sheldon si to všimli a radili mu, aby si našiel iný podnájom. V tom čase však už mal Curtis pocit, že to nedokáže. Vtedy už totiž vedel, že ľúbi Luciu. Pochopil to raz v noci, keď ho tresnutie veľkých vstupných dverí vytrhlo z neskorého štúdia. Odložil knihu a zišiel dole schodmi. Dvere boli zatvorené, ale nie zamknuté, hoci keď sa domáci poberali do postele, zamkli ich. Kým otáčal kľučku, z jedálne vyšla Lucia a niesla lampičku. Plakala. Predtým nikdy nevidel Luciu plakať, hoci raz či dvakrát rozoznal, že plakala. Vlasy jej v hrubom vrkoči padali na plece. Vyzerala pri tom ako dieťa – unavené dieťa so zlomeným srdcom. A zrazu vedel, čo pre neho znamená.

„Lucia, čo sa deje?“ spýtal sa jej nežne a ani si neuvedomil, že ju po prvý raz oslovil krstným menom.

„Pozrite sa,“ vzlykala Lucia a podržala lampu tak, aby cez dvere videl do jedálne.

Curtis najprv celkom nechápal, čo sa stalo. Izba vyzerala ako dokonalá motanica. Čoho? Čo to bolo? Farebná priadza! Ťahala sa krížom-krážom. Bola namotaná okolo nábytku, z jedného kusa na druhý, okolo priečok medzi nohami stoličiek, okolo nôh stola. Jedáleň pôsobila ako obrovská pavučina.

„Moja prikrývka,“ povedala Lucia. „Moja nová afganská prikrývka!“ Len včera som ju dokončila. Úplne je vypáraná. Plietla som ju od Nového roka. Ó, som blázon, že ma toto trápi... už sa stalo toľko horších vecí. Mám však tak málo času niečo takéto vyrobiť. A tá zlomyseľnosť! Kto ma tak nenávidí? Nevravte mi, že by toto urobil nejaký duch!“

Vyhla sa Curtisovej vystretej ruke a s plačom bežala hore schodmi. Curtis zostal ako omráčený stáť v hale. Netušil, že ju ľúbi od prvého stretnutia. Sám sebe sa mohol vysmiať za takú dlhú slepotu. Ľúbi ju, jasné, že ju ľúbi, pochopil to v okamihu, keď v jej statočných, lúbezných očiach zbadal slzy. Lucia v slzách – slzách, ktoré nemal právo ani moc osušiť. Nezniesiteľná myšlienka!

Keď prechádzal okolo Aliciných dverí, zavolala na neho. Odomkol a vošiel dnu. Cez okno k nej vial svieži nočný vietor a spoza kostola presvitало slabé svetlo.

„Mám veľmi zlú noc,“ povedala Alice. „Ale je ticho, však? Okrem toho, že buchli dvere, pravdaže.“

„Pomerne ticho,“ odvetil Curtis pochmúrne. „Náš duch sa zabával milou, tichou prácou. Vypáral Luciinu afganskú prikrývku. Slečna Harperová, som s rozumom v koncoch.“

„*Musela* to urobiť Julia. Včera celý deň trucovala. Lucia ju za niečo vyhrešila a ona sa takto pomstila.“

„Julia to nemohla byť. Na noc išla domov. No ešte urobím posledný pokus. Pamätám sa, ako ste raz povedali, že vám niečo zišlo na um? Čo to bolo?“

Alice nervózne rozhodila rukami.

„A povedala som aj to, že to je príliš neveriteľné, aby sa to sformovalo do slov. Hovorím to znova. Ak vám to samému nezišlo na um, ja to nevyslovím.“

„Nie je to Dlhý Alec?“

„Dlhý Alec? Vylúčené.“

Nepresvedčil ju. Vrátil sa do svojej izby a točila sa mu hlava. „Som si istý iba dvoma vecami,“ povedal si pri pohľade na východ slnka. „Dvakrát dva sú štyri... a ožením sa s Luciou.“

Lucia však, ako sa ukázalo, mala opačný názor. Keď ju Curtis požiadal, aby sa stala jeho ženou, odvetila mu, že to je úplne vylúčené.

* Pletená alebo háčikovaná pestrofarebná prikrývka s geometrickým vzorom.

„Čože? Nemáte... ma rada? Som si istý, že by ste so mnou boli šťastná.“

Lucia sa na neho pozrela a ešte väčšmi sa začervenala.

„Mám... áno, mám. Toto priznanie som vám dlžná. A nemá význam to popierať, človek by nikdy nemal poprieť pravdu. No veci sa majú tak, že sa nemôžem vydať... Aj sám to musíte vidieť. Nemôžem opustiť Aleca a Alice.“

„Alice môže bývať s nami. Bol by som veľmi rád, keby som mal v dome takú ženu. Poskytovala by mi neustálu inšpiráciu.“
Čo možno nebolo na pytača priam taktné!

„Nie. To by k vám nebolo fér. Neviete...“

Nemalo význam prosiť či prehovárať ju, hoci sa Curtis pokúsil o oboje. Lucia bola Fieldová, ako mu povedala pani Blythová, keď sa jej prišiel vyžalovať.

„Keď si pomyslím, že nebyť mňa...“ povedala Alice trpkó.

„Nejde len o vás. Povedal som vám, ako rád by som bol, keby ste bývali s nami. Nie, skôr ide o Aleca – a tie pekelné strašidlá.“

„Pst, nech vás nepočuje diakon Kirk alebo pán Sheldon,“ zareagovala Alice žartom. „Obaja by považovali slovo *pekelné* za nevhodné na to, aby ho pastor používal mimo kazateľnice. Mrzí ma to, pán Burns, je mi ľúto vás a ešte väčšmi Lucie. Obávam sa, že nezmení názor. To my Fieldovci nerobíme, keď sme sa už raz rozhodli. Máte jedinú nádej: uštváť toho ducha.“

Zdalo sa však, že to sa nikomu nepodarí. Curtis trpkó pri-
znanie porážku. Nasledovali dve mesačné a pokojné noci. Pán Shel-
don bol znovu preč. Len čo sa vrátili bezmesačné noci, vyčíňanie
sa začalo znovu.

Tentoraz sa osobitným terčom nenávisti „strašidiel“ stal Curtis. Keď sa niekoľkokrát poberal do postele, posteľnú bielizeň mal mokrú alebo plnú piesku. Dvakrát si v nedeľu ráno obliekal bohoslužobné rúcho a všetky gombíky mal odstrihnuté. A zo stola mu v sobotu večer zmizla starostlivo pripravená výročná kázeň skôr, než sa ju stihol naučiť naspamäť. Preto na druhý deň predniesol pred zhromaždeným davom poriadnu motanicu, a bol natoľko mladý a ľudský, že to veru niesol ťažko.

„Radšej by ste mali odísť, pán Burns,“ radila mu Alice.
„To je tá najmenej sebecká rada, akú kedy niekto niekomu dal,

lebo mi budete chýbať väčšmi, než slová dokážu vyjadriť. No musíte odísť. Povedal mi to pán Sheldon a počula som, že doktor Blythe to považuje za vašu jedinú šancu. Nie ste taký flegmatik ako Lucia, ani taký hlavatý ako Alec, ba dokonca ani neveríte na zamknuté dvere ako ja. Keď sa už do vás pustili, nedajú vám pokoj. Len sa pozrite, ako už roky trápia Luciu.“

„Nemôžem odísť a nechať ju v takom trápení,“ odvetil Curtis tvrdohlavo.

„Vidím, že ste rovnako tvrdohlavý ako samotní Fieldovci,“ skonštatovala Alice s chabým úsmevom. „Čo dobré tu vykonáte? Naozaj si myslím, že keby ste odišli, mali by ste u Lucie väčšiu nádej. Zistila by, čo pre ňu naozaj znamenáte... ak vôbec niečo znamenáte.“

„Občas si myslím, že neznamenam nič,“ povedal Curtis skleslo.

„Ó, neviem. Pani Blythová vraj hovorí...“

„Pani Blythová by sa mala starať o svoje veci,“ zareagoval Curtis podráždene.

„Nuž, to ona nebude. Je už skrátka taká, ale nesmiem ju ohovárať. Zdá sa, že som v Mowbray Narrows a Glene St. Mary jediná, kto nemá rád pani Blythovú či hocikoho z Ingleside. Možno je to preto, že ich vždy všetci tak veľmi vychvaľovali. Niekedy to môže ľudí skôr popudiť proti nim, nemyslíte, pán Burns?“

„Áno, to sa stáva veľmi často. Pokiaľ ide o Luciu...“

„Ó, viem, že vám na nej mimoriadne záleží. Nečakajte však, že vás Lucia ľúbi tak veľmi ako vy ju, pán Burns. Také niečo Fieldovcom nehrozí. Viete, sú neuveriteľne chladnokrvní. V tom má pani Blythová úplnú pravdu. A vraj doktor Blythe povedal, že Dlhý Alec v skutočnosti nemá viac citu než jeho repa. Možno to nikdy nepovedal... Viete, čo dokážu klebety. Veď sa pozrite na Aleca: má rád Ednu Pollockovú a chcel by sa s ňou oženiť, a predsa kvôli tomu netrpí nespavosťou ani nestráca chuť do jedla.“

„Múdry muž!“

„Teraz hovoríte ako doktor Blythe, ale aj Lucia je taká. Bola by vám drahou, dobrou ženou. Pani Blythová to tvrdí, odkedy ste prišli, ako som počula. Bola by verná a oddaná. Kto to už vie lepšie než ja? No ak sa za vás nemôže vydať, srdce jej to nezlomí.“

Curtis sa zamračil.

„Nepozdáva sa vám to. Chceli by ste, aby vás ľúbila romantickejšie a vrúcnejšie, ale je to pravda. Veď som počula, že dokonca aj doktor Blythe bol až druhá voľba. A vraj sú spolu veľmi šťastní, hoci raz za čas... No to už som zase pri klebetách. To, čo som vravela o Fieldovcoch, je pravda. Nemala som to povedať, sú ku mne samá láskavosť, ale viem, že vám môžem dôverovať, pán Curtis.“

Vyskytovali sa okamihy, keď si Curtis musel myslieť, že Alice mala v Luciinom opise pravdu. Pri jeho vrúcnej povahe na neho Lucia pôsobila príliš vyrovnané a odovzdane. No aj tak ho myšlienka, že sa jej vzdá, mučila.

„Je ako drobná červená ruža na mieste, kde ju nikto nedočiahne. *Musím* ju dočiahnúť,“ pomyslel si.

Nezniesol myšlienku, že si nájde iné ubytovanie, hoci mu to starý pán Sheldon i doktor Blythe naliehavo odporúčali. Vídal by ju veľmi zriedka, lebo si bol istý, že by sa jeho návštevám vyhýbala. Klebetníci už výdatne prevetrávali ich mená a pán Sheldon mu nikdy nezabudol naznačiť, že sa mu to nepáči. Curtis jeho narážky ignoroval a správal sa voči starému mužovi trochu príkro. Vedel, že pán Sheldon nikdy neschvaľoval jeho podnájom u Dlhého Aleca.

Všetok ten zmätok náhle nabral nový zvrät. Raz v noci sa vrátil domov neskoro z modlitieb na vzdialenom mieste jeho obvodu a predtým, než sa pobral do postele, dlho postával v okennom výklenku. Na písacom stole našiel svoju drahocennú knihu, čo mu darovala nebohá matka na narodeniny, keď bol ešte chlapec. Polovica strán bola nastrihaná na kúsky a zvyšné pooblievané atramentom. Ovládla ho zúrivá zlosť muža, ktorého zasiahli údery neviditeľného protivníka.

Situácia sa zo dňa na deň stávala čoraz neznesiteľnejšou. Možno by mal odísť.

„Toto vás zabíja, pán Burns!“ povedal mu doktor Blythe prednedačnom.

Zdalo sa, že sa ho všetci snažia dostať preč z fieldovskej usadlosti. A predsa nemienil priznať porážku. Lucii na ňom nezáležalo – napriek ubezpečeniam pani Blythovej –, vyhýbala

sa mu, po celé dni si s ňou nemohol povedať ani slovo, iba ak pri stole. Z toho, čo utrúsil Dlhý Alec, Curtis vyrozumel, že by boli radi, keby si našiel iné bývanie.

„Myslím, že by to pre ňu bolo ľahšie,“ povedal Dlhý Alec. „Veľmi sa tým trápi.“

Dobre, ak sa ho chce zbaviť! Curtis sa práve vtedy urazil. Len pred pár dňami mu doktor Blythe povedal:

„No tak ju jednoducho zdvihnite a odneste. V tej chvíli sa všetko napraví.“

Akoby doktor poznal skutočnú situáciu! Veď nemal súcit ani s Alice.

On, Curtis Burns, vo všetkom zlyhal! Jeho kázne začínali byť plytké. Pán Sheldon mu to naznačil a on to vedel aj sám. Strácal záujem o prácu. To mu otvorene povedal doktor Blythe. Želal si, aby do Mowbray Narrows nikdy neprišiel.

Vyklonil sa z okna a vdýchol voňavý letný vzduch. Noc pôsobila poriadne strašidelne. V oblakmi zatiahnutom mesačnom svite stromy nadobúdali čudné, nejasné tvary. Zo záhrady sa vznášali chladné, prchavé nočné arómy. Okolo prešlo auto, auto z Ingleside, doktora očividne zavolali k pacientovi. Doktor teda musí mať život! Horší než pastor. Nikdy si nemôže byť istý, že sa v noci dobre vyspí. A predsa doktor Blythe pôsobil ako šťastný muž a jeho manželku všetci v Glene St. Mary zbožňovali. Často chodievali do kostola v Mowbray Narrows, pravdepodobne len kvôli priateľstvu s Curtisom, pretože inak boli oddaní presbyteriáni.

Curtis sa upokojil, rozveselil. Napokon musí existovať spôsob, ako z toho von. Napriek fare v Epworthe Curtis neveril, že tieto výčiny majú nadprirodzený pôvod. Je mladý a svet je dobrý, a to preto, že sú na ňom Lucia a Alice. Ešte sa chvíľu nevzdá. Ten „duch“ istotne urobí chybu a on ho chytí.

Mraky sa náhle rozišli a spoza nich vykukol mesiac. Curtis zistil, že hľadá do protiahlého arkierového okna, za ktorým bola hosťovská izba a rolety boli zdvihnuté. V mesačnom svite videl tú izbu dosť jasne a v zrkadle na stene vedľa okna zbadal tvár, čo hľadela na neho. V tme okolo nej jej črty ostro zasvietili. Videl ju len na krátky okamih, kým oblaky znovu zahalili mesiac, ale spoznal ju. Bola to Luciina tvár!

Vtedy o tom nepremýšľal. Nepochybne začula nejaký hluk a išla sa do hostovskej izby pozrieť.

Keď sa jej na druhý deň pri raňajkách spýtal, čo ju v noci rušilo, pozrela na neho chladne nechápavo.

„Nič ma v noci nerušilo,“ odvetila.

„Boli ste pri okne v hostovskej izbe,“ vysvetlil.

„V noci som sa k hostovskej izbe ani nepriblížila,“ odvetila chladne. „Išla som spať veľmi skoro, bola som unavená. Alice mala zase zlý deň, viete, a celú noc som tuho spala.“

Len čo to povedala, vstala a odišla. Nevrátila sa, ani už tú záležitosť nespomenula. Prečo klamala? Škaredé slovo, no Curtis ho nezjemnil. Videl ju. Áno, bol to len okamih a v zrkadle za mesačného svitu, no on vedel, že sa nemýlil. Tvár patrila Lucii a ona mu klamala! Pravda, nemá ho čo zaujímať, prečo tam bola, ale lož je lož. Bola námesačná? Nie, bol si istý, že by mu to povedala. Pomyslel si, že Fieldovci už nemajú nič, pravdivé či nepravdivé, čo sa nedozvedel.

Curtis sa rozhodol, že sa od Dlhého Aleca odsťahuje. Bude bývať na stanici, kde to bolo síce nepohodlné, ale musí to byť. Bolelo ho srdce. Už nechcel vypátrať ducha u Fieldovcov. Báľ sa, čo by zistil. Báľ sa, že už to vie, hoci motív a prostriedky boli ešte vždy zahmlené.

Lucia trochu zbledla, keď jej to oznámil, no nepovedala nič. Dlhý Alec svojím zvyčajným nenúteným spôsobom prisvedčil, že to bude najlepšie. Keď sa ho Curtis spýtal, či jeho sestra bola niekedy námesačná, iba naňho vyvalil oči.

„Nebola,“ odvetil trochu odmerane. „Povedali sme si toho veľa, ale pokiaľ viem, toto nikdy nezaznelo.“

Alice mu odchod schválila so slzami v očiach.

„Pravdaže musíte odísť,“ potvrdila. „Situácia tu je pre vás neudržateľná. Doktor Blythe vraj tvrdí, že tu prídete o rozum. Tentoraz s ním súhlasím. Ale, ó, čo budem robiť? To je sebecká otázka.“

„Budem za vami chodiť často, moja drahá.“

„To nebude to isté. Neviete, čo pre mňa znamenáte, Curtis. Neprekáža vám, že som vás oslovila krstným menom, však? Pripadáte mi ako mladý bratranec alebo synovec, alebo niečo podobné.“

„Som rád, že ma voláte Curtis.“

„Ste zlatý. Mala by som sa tešiť, že odchádzate. Tento zaklia-
ty dom nie je miesto pre vás. Kedy odchádzate?“

„O týždeň, len čo sa vrátim z okresnej porady.“

Curtis však pri návrate z porady zmeškal pravidelný spoj. Zmeškal ho, lebo v kníhkupectve zháňal knihu, ktorú chcela Alice. Narazil na doktora Blytha, ktorý náhodou mal tú knihu a slúbil, že ju slečne Harperovej požičia.

„Počul som, že sa sťahujete,“ povedal. „Podľa mňa to je múdre.“

„Opúšťam ten dom bez toho, aby som rozlúštil jeho tajom-
stvo,“ odvetil Curtis trpkou.

Doktor Blythe sa usmial tým úsmevom, čo Curtis nemal rád.

„Svätci sú na nás obyčajných ľudí často až primúdri,“ povedal. „Myslím si však, že sa to jedného dňa vyrieši.“

Curtis sa vrátil nočným vlakom, ktorý ho vyložil v Glene St. Mary o jednej v noci. Normálne tam nezastavoval, ale Curtis poznal sprievodcu, veľmi úslužného muža.

Z vlaku vystúpil aj Henry Kildare, ktorý pôvodne čakal, že sa odvezie až do Lowbridgeu, keďže nemal výhodu známeho sprievodcu.

„To je teda vec byť pastorom!“ vyhlásil so smiechom. „Dob-
re, k sesternici Ellen sú to len tri míle. To ľahko prejdem,“ dodal,
keď odchádzali z nástupišta.

„Mohli by ste prenocovať aj u Dlhého Aleca,“ navrhol mu Curtis.

„Ja nie,“ odvetil Henry dôrazne. „Nezostal by som v tom dome ďalšiu noc ani za polovicu mojich peňazí. Počul som, že aj vy sa odtiaľ poberáte. Múdry chlapík!“

Curtis neodpovedal. Nemal záujem o spoločníka na cestu, tým menej o Henryho Kildara. Kráčal ďalej mlčky a zadumaný a nevšimol si Henryho nekonečnú konverzáciu, ak sa to dalo nazvať konverzáciou. Henry rád počúval sám seba.

Bola veterná noc, na nebi sa zbierali ťažké oblaky a sem-tam sa pomedzi ne prebila jasná mesačná žiara. Curtis sa cítil mizerne, beznádejne, znechutene. Nepodarilo sa mu vyriešiť záhadu, do ktorej sa tak domýšľavo a bezhlavo pustil. Nepodarilo sa mu získať lásku alebo ju zachrániť... Nepodarilo...

„Áno, zdvihnem odtiaľto kotvy a mažem späť na západné pobrežie,“ rapotal Henry. „Nemá význam dlhšie trčať v Mowbray Narrows. Dievča, ktoré chcem, nedostanem.“

Takže Henry je tiež nešťastne zaľúbený.

„To mi je ľúto,“ odvetil Curtis mimovoľne.

„Ľúto?! Veru tu je dôvod na ľútosť! Pastor, neprekáža mi, že o tom s vami hovorím. Pôsobíte ako ľudská bytosť a ste Alice ohromne dobrým priateľom.“

„Alice?“ Curtisa to nevýslovne ohromilo. „Hovoríte o slečne Harperovej?“

„Isteže. V mojom živote nikdy nebola iná – teda, nie v skutočnosti. Pastor, vždy som zbožňoval aj zem, po ktorej chodí. Pred rokmi, keď som pracoval pre Winthropa Fielda, som bol do nej do zúfania zbláznený. Nevedela o tom. Nikdy som nepočítal s tým, že ju dostanem, samozrejme. Patrila k aristokratickým Fieldovcom a ja som bol len najatý chlapec. Nikdy som na ňu nezabudol, nikdy ma naozaj nezaujímal žiadna iná. Keď som si zarobil balík peňazí, povedal som si: Teraz idem rovno na Ostrov princa Eduarda, a ak Alice Harperová ešte nie je vydatá, uvidím, či si ma vezme. Vidíte, nemal som z Mowbray Narrows správy už celé roky, nevedel som o jej nehode. Považoval som za pravdepodobné, že sa vydala, ale aj tu bola nejaká šanca. Pastor, poriadne mnou heglo, keď som sa vrátil a zistil, ako na tom je. A najhoršie na tom je, že ju mám stále rovnako rád... príliš rád, aby som si vzal nejakú inú... hoci aj v Glene je dievča... to nič, to si nevšímajte. Keď nemôžem mať Alice, neožením sa so žiadnou inou, hoci pani Blythová vraví... Ale to je fuk. A chcem sa oženiť, keď mám taký kapitál a môžem dať svojej žene ten najparádnejší dom na západnom pobreží. Čertovská smola, nemyslíte? Prepáčte. Keď som s vami, zakaždým zabudnem, že hovorím s pastorem. Pri pánovi Sheldonovi na to nikdy nezabúdam, ale veď to je svätec.“

Curtis súhlasil, že to je smola. V duchu si pomyslel, že pokiaľ ide o Henryho Kildara, nezáleží na tom, či sa Alice môže vydať. Istotne by ju nezaujímal taký neotesaný chválenkár.

No v Kildarovom hlase zazneli skutočné city a Curtis práve v tej chvíli pocítil súciti k človeku, čo ľúbi márne.

„Čo je to tamto vo fieldovskom sade?“ spýtal sa Henry vyplašene.

Curtis to zbadal v tom istom momente. Mesiac sa predral pomedzi oblaky a sad zalial takmer denným svetlom. Medzi stromami stála tenká postava vo svetlom odevu.

„Dobrá Bože, možno je to to strašidlo!“ zvolal Henry.

Len čo to povedal, postava sa pustila do behu. Curtis nehlučne preskočil plot a rozbehol sa za ňou.

Henry na okamih zaváhal, ale potom bežal za ním.

„Žiadny pastor by nešiel niekam, kam sa za ním nepovážim,“ zamrmľal si.

Dobehol Curtisa vo chvíli, keď zahol za roh a prenasledovaná postava vletela cez predné vstupné dvere dnu.

Curtisom otriasol bolestivý záblesk presvedčenia, že mu rozlúštenie záhady, ktorú už takmer odhalil, znovu uniklo.

Vtedy však halou preletel studený prievan, s treskotom sa zaplesli ťažké dvere a pevne pribuchli spodnú časť odevu tej postavy.

Curtis a Henry preskočili schody, zdrapli ten koniec šiat, prudko otvorili dvere a stáli zoči-voči žene.

„Dobrá Bože!“ zvolal Henry.

„Vy!? Vy!?“ ozval sa Curtis strašidelným hlasom. „Vy!“

Hľadela na neho Alice Harperová a tvár jej krivila zlosť a nenávisť.

„Ty pes!“ jedovato na neho zasyčala.

„Tak to ste boli vy...“ lapal Curtis po dychu. „Po celý čas vy... vy... vy diabol... vy...“

„Pomaly, pastor!“ Henry Kildare potichu zavrel dvere. „Pamätajte, že hovoríte s dámou...“

„S kým?“

„S dámou,“ zopakoval Henry Kildare pevne. „Nerobme priveľa rozruchu. Nechceme ostatných vyrušovať. Poďme do salóna a v pokoji si to vydiskutujeme.“

Curtis poslúchol. V tom ohromení by pravdepodobne vykonal všetko, čo mu povedali. Henry šiel za ním s rukou na Alicinom pleci a zavrel dvere.

Alice sa im vzdorovito otočila zoči-voči. Curtis aj uprostred zmätených myšlienok jedno videl jasne: ako veľmi sa Alice podobá na Luciu! Za denného svetla tú podobu skrývala rozličná farba pleti. Za mesačného svitu ju však bolo vidno zreteľne.